

Co powinien umieć siedmiolatek, idąc do klasy pierwszej?

Dojrzałość szkolna dziecka - czyli co rodzic powinien wiedzieć.



Od pierwszych chwil życia dziecko podejmuje wysiłek związany z rozwojem. Wyrusza w długą drogę, na której w pewnym momencie napotka **SZKOŁĘ**. Aby szkoła stała się wspaniałą przygodą i pomocą w dążeniu do samorealizacji, musi pojawić się w odpowiednim momencie - momencie, który nazywać możemy **GOTOWOŚCIĄ SZKOLNĄ**



„Dojrzałość szkolna wynika głównie z dokonujących się w dziecku zmian rozwojowych, które mają charakter spontaniczny.”

(B. Wilgocka- Okoń).



Rozpoczęcie nauki szkolnej jest ważnym momentem w życiu każdego dziecka.

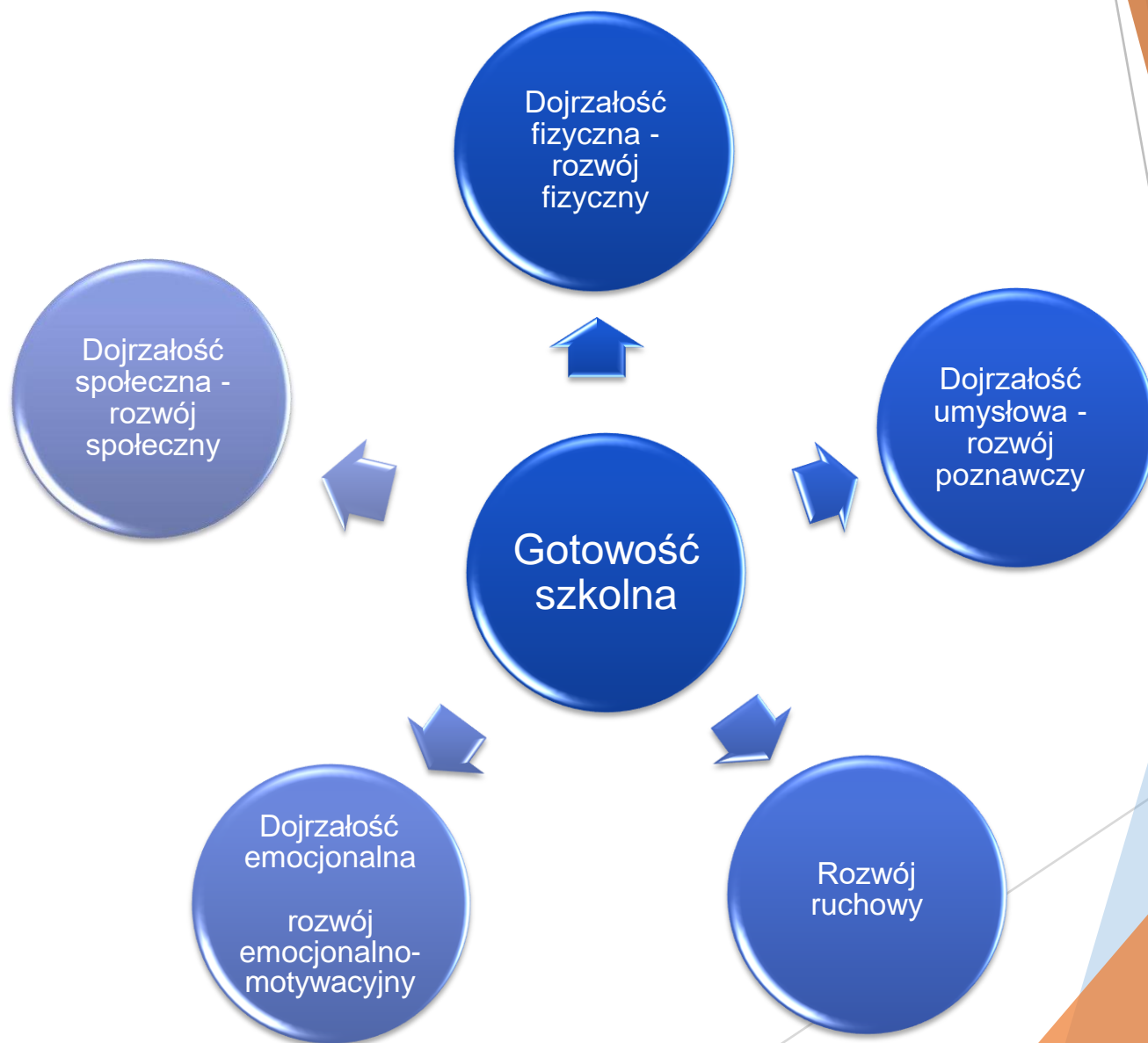
To jak jest przygotowane do tego wyzwania w znacznym stopniu decyduje o przebiegu i wynikach nauki w szkole, a w odległej perspektywie, o jakości jego życia.



Moment pójścia dziecka do szkoły jest przełomem w jego życiu. Aktywność przedszkolaka z zabawy przenosi się na naukę. Wcześniej uczył się tylko okazjonalnie, sporadycznie, teraz nauka staje się dla niego obowiązkiem. Nie każde dziecko jest gotowe na to nowe wyzwanie.



Wyznaczniki dojrzałości szkolnej



ROZWÓJ FIZYCZNY

Właściwości rozwojowe i kompetencje, jakie powinno posiadać dziecko rozpoczynające naukę- rozwój fizyczny

- Dziecko jest ogólnie zdrowe
- Jego wzrost i waga są odpowiednie do wieku
- Jest odporne na choroby i zmęczenie (np. potrafi pracować przez dłuższy czas przy stoliku)
- Prawidłowo funkcjonują jego narządy zmysłów: **szczególnie wzrok i słuch** (ewentualne wady są zdiagnozowane i odpowiednio korygowane) oraz narządy wewnętrzne
- Ma prawidłowo działające narządy mowy



ROZWÓJ RUCHOWY

Do elementów rozwoju ruchowego istotnych dla dojrzałości szkolnej zaliczyć można:

- Motorykę małą

- Motorykę dużą

- Koordynację wzrokowo – ruchową

- Orientację pr



Dziecko powinno:

- mieć dobrą koordynację ruchową (biegać, skakać, pokonywać przeszkody, chodzić po równoważni, łapać i celnie rzucać piłką)
- malować na dużych płaszczyznach pędzelkiem,
- lepić z plasteliny,
- rysować szlaczki w linijkach,
- wycinać nożyczkami z papieru,
- rozróżniać prawą i lewą stronę,
- określać kierunki, położenie
- samodzielnie wykonywać podstawowe czynności samoobsługowe : jeść, ubierać się, dbać o higienę
- **prawidłowo trzymać ołówek, kredkę, nożyczki, itp.**
- najczęściej wykonywać czynności jedną, tą samą ręką (wykształcona jest dominacja czynnościowa prawej lub lewej ręki).



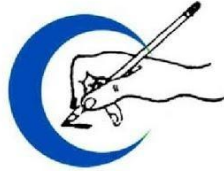
Dlaczego prawidłowy chwyt jest istotny?

- Nieprawidłowy chwyt narzędzia pisarskiego może powodować napięcie w mięśniach dłoni oraz prowadzić do jej zmęczenia, a co za tym idzie zmniejszenia wydajności i wytrzymałości przy pisaniu bądź rysowaniu.
- W przyszłości może to doprowadzić nawet do uszkodzenia stawów w palcach. Wszystkie inne chwytów powodują, że nacisk na ołówek lub kartkę jest zbyt silny lub zbyt luźny, a co za tym idzie rozprasza dziecko i nie pozwala na pełną kontrolę ruchów pisaka.
- Niektóre odmiany nieprawidłowego chwytu obniżają znacząco jakość i czytelność pisma.

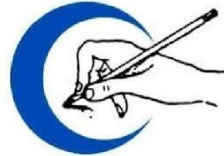


Prawidłowe i nieprawidłowe chwytły ołówka lub długopisu

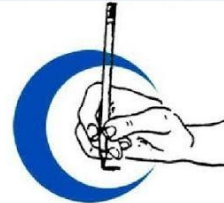
Chwyty prawidłowe



1. Ołówek znajduje się pomiędzy kciukiem i palcem wskazującym, który przytrzymuje ołówek na właściwym miejscu.



2. Chwyt taki sam jak na obrazku nr 1, tyle że palce są bliżej początku ołówka.



3. Chwyt taki sam jak na obrazku nr 1, tyle że ołówek ustawiony jest prostopadłe do stołu.

Chwyty nieprawidłowe



4. Kciuk i palec wskazujący trzymają ołówek, gdzie palec wskazujący zachodzi na kciuk.



5. Ołówek trzymany jest przez koniuszki palców: wskazującego i środkowego z jednej strony oraz kciuka z drugiej strony.



6. Palec wskazujący i środkowy otacza ołówek z jednej strony powodując nacisk na palec serdeczny.



7. Ołówek trzymany jest między palcem wskazującym i środkowym, naciskając ołówkiem na kciuk.



8. Koniuszki palców: wskazującego, środkowego i serdecznego trzymają ołówek z jednej strony, kciuk znajduje się po przeciwległej stronie.



9. Kciuk znajduje się po jednej stronie, palec wskazujący i środkowy po drugiej, wszystkie palce kładą nacisk na ołówek.



10. Palec wskazujący i kciuk trzymają ołówek dociskając go do palca środkowego.



11. Kciuk trzyma ołówek wzdłuż pierwszych stawów pozostałych palców.



12. Ołówek trzymany w pięści z kciukiem ustawionym przeciwstawnie.

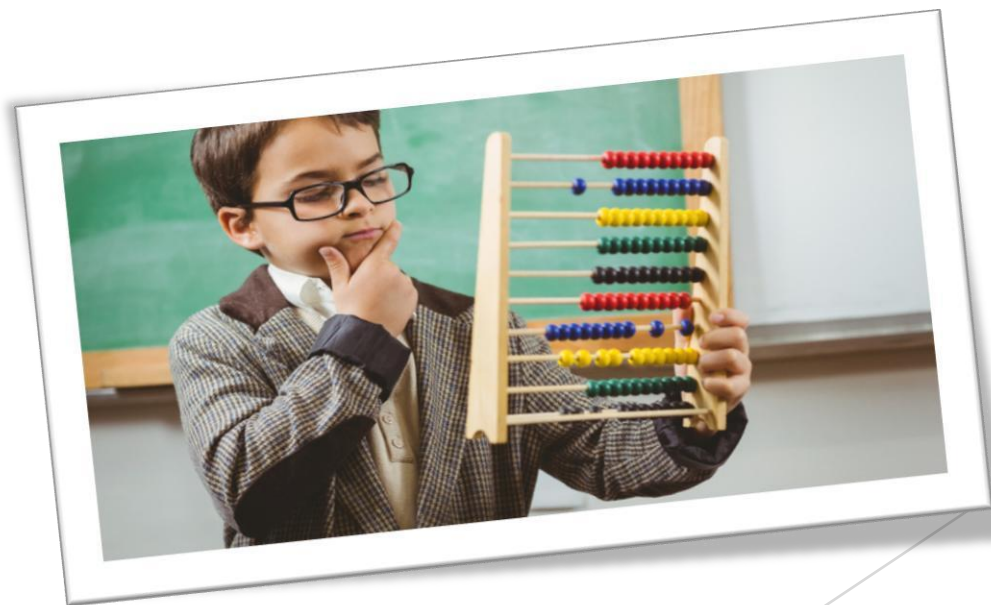
ROZWÓJ POZNAWCZY

Dziecko powinno:

- skoncentrować uwagę na co najmniej 15 minut nad jedną aktywnością (np. malowaniem, czytaniem),
- układać zdania, dzielić je na wyrazy, wyrazy na sylaby i głoski,
- opisywać kilkuobrazkowe historyjki,
- układać w logiczną całość obrazki, znajdować związki przyczynowo-skutkowe między nimi,
- wyrażać swoje myśli, spostrzeżenia, odczucia bądź potrzeby
- poprawnie komunikować się z innymi osobami oraz wyraziście artykułować głoski, sylaby, wyrazy i zdania ;



- tworzyć pojęcia np.: Jak nazwiesz ogórek i pomidor?(warzywa); kwiatek, drzewo, trawę(rośliny), itp.,
- powtarzać cyfry, zdania dwu, trzywyrazowe, zapamiętywać wierszyki, opisywać obrazek z pamięci,
- znać pory roku, dni tygodnia, miesiące,
- rozróżniać i odtwarzać proste figury geometryczne: trójkąt, kwadrat, koło,
- rozumieć pojęcia związane z przestrzenią, np. nad, pod, za, obok.,
- wskazywać kierunki na kartce papieru, np. góra, dół, lewo, prawo.



ROZWÓJ EMOCJONALNY

Dziecko (przynajmniej do pewnego stopnia) powinno:

- umieć opanowywać/kontrolować swoje emocje (szczególnie złość i agresję), tzn. umieć okazywać emocje w sposób akceptowalny przez innych ludzi, np. w zabawach i w czasie wykonywania różnych zadań nie wybuchają łatwo złością, płaczem;
- umieć chwilę poczekać na nagrodę;
- radzić sobie w sytuacji porażki;
- umieć uspokoić się w sytuacji silnych emocji lub poprosić o pomoc dorosłego;
- umieć samodzielnie finalizować rozpoczętą przez siebie czynność, np. rysunek



ROZWÓJ SPOŁECZNY

Dojrzałość społeczna to umiejętność współżycia w zespole, wrażliwość społeczno-moralna, osiągnięcie przez dziecko odpowiednich norm postępowania.

Dziecko powinno:

- czuć się częścią grupy, a polecenia kierowane do grupy odnosić do siebie;
- umieć stosować formy grzecznościowe (proszę, przepraszam, dziękuję, dzień dobry, do widzenia),
- umiejętnie nawiązywać kontakty społeczne z rówieśnikami i dorosłymi
- umieć wyrazić swe potrzeby
- umieć podporządkować się regułom zabawy, gier
- umieć rozstać się z rodzicami
- umieć zaadoptować się do nowych sytuacji
- dbać o bezpieczeństwo własne i innych (łączy przyczynę ze skutkiem i przewiduje, co się może zdarzyć)



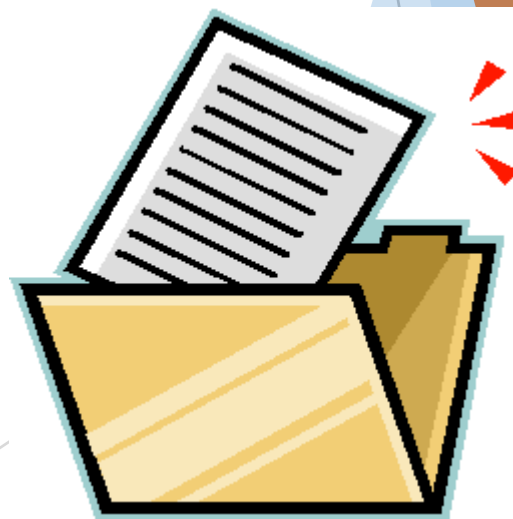
POSTAWA DZIECKA WOBEC SZKOŁY I UCZENIA SIĘ:

Dziecko dojrzałe do pójścia do szkoły :

- chce się uczyć, jest ciekawe świata
- chętnie zdobywa nowe doświadczenia
- dostrzega korzyści płynące z nauki pod kierunkiem innej osoby
- posiada pozytywny obraz szkoły
- rozumie różnice między rolą przedszkolaka i ucznia
- zna podobieństwa między rolą przedszkolaka i ucznia



Zakres kompetencji, jakimi musi dysponować dziecko, które rozpocznie naukę w szkole został określony w podstawie programowej wychowania przedszkolnego.



Rozwój dziecka w poszczególnych sferach powinien być **harmonijny**, to znaczy taki, by w każdej dziedzinie tempo zmian było podobne. Wówczas wszystkie aspekty rozwoju pozostaną w ścisłym związku.

Gotowość do podjęcia nauki wymaga ogólnej dojrzałości dziecka i dlatego rozwój we wszystkich sferach jest bardzo ważny.

Im bardziej harmonijna jest ta dojrzałość, tym większa będzie gwarancja powodzenia dziecka w nauce.

Wszystkie elementy dojrzałości szkolnej są jednakowo ważne, choć niestety nie zawsze rozwijają się harmonijnie. Jeśli cokolwiek budzi państwa niepokój, warto zasięgnąć rady specjalisty (psychologa, pedagoga, logopedy, nauczyciela wychowania przedszkolnego).



RODZICU chwal swoje dziecko za włożony wysiłek i podkreślaj najmniejszy sukces dziecka. Wspieraj swoje dziecko.



**„Nie wszystkie kwiaty zakwitają razem.
Każdy ma swój czas i porę....”**

Dziękujemy za uwagę.